

7. Пашинська Л. М. Детермінологізація як спосіб формування неофразем у сучасному українськомовному мас-медійному просторі. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія: зб. наук. праць / гол. ред. М. П. Баган. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2017. Т. 20. № 1. С. 97–102.
8. Словник української мови: у 20-ти т. / гол. наук. ред. В. М. Русанівський; наук. кер. проекту В. А. Широков. Київ: Наук. думка, 2010–2021. Т. 1–13.
9. Струганець Л. Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ століття. Тернопіль: Астон, 2002. 352 с.
10. Трофімчук К. В. Особливості спортивної лексики й термінології в засобах масової інформації. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2009. № 23. С. 65–68.

УДК 811.161.2:81'373.6

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.29.2.8>

ОСОБЛИВОСТІ СЛОВОТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ ТЕМАТИЧНОЇ ГРУПИ «ВІЙНА» В УКРАЇНСЬКОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

PECULIARITIES OF WORD FORMATION OF NEOLOGISMS OF THE THEMATIC GROUP “WAR” IN THE UKRAINIAN INTERNET DISCOURSE

Рогальська-Якубова І.І.,

orcid.org/0000-0002-7975-7801

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри мовної підготовки

Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку

Чепелюк Н.І.,

orcid.org/0000-0002-6822-9691

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської філології та перекладу
Національного університету «Одеська політехніка»

Стаття присвячена дослідженню нових номенів, що з'явилися протягом 2022–2023 років і стосуються воєнної тематики. Матеріалом стали неологізми, зафіксовані в інтернет-дискурсі, який включає елементи писемного й усного мовлення, а до того ж орієнтується на позамовні чинники, актуальні реалії життя. Тому наразі виникають новотвори переважно воєнної тематики. Загальний рівень освіченості дописувачів інтернету є, на жаль, недостатній, тому відбувається так звана вульгаризація мови, з'являються грубі слова, лайки. Значна кількість новотворів має негативну конотацію. У статті аналізуються неологізми, утворені афіксальними способами. Найбільшу групу становлять лексеми, що виникли шляхом додавання суфіксів **-и-** (*байрактарити, хаймарсити, кадцити, макронити, кімити, приту'лити* тощо), **-ець-** (*азовець, бидлостанівець, вагнерівець*), **-ист-** (*рашист*), **-ант-** (*ухілянт*), **-юк-** (*Джонсонюк*), **-яш-**, **-уш-** (*путьяша, пуйтуша*), **-к-** (*ахметка, рашка*), **-ськ-/цьк-** (*орбанівський, москаляцький, рашистський*), **-н-** (*русня, москальня*), **-от-** (*москалота, москальнота*), **-ок-** (*путлерок*) тощо, а також шляхом приєднання суфіксоїда **-оїд** (*путіноїд, рептилоїд, чучелоїд*). Значно менше слів утворено префіксальним способом: переважають префікси **за-** (*забайрактарити, заенлоїти, заджевелініти, застінгерити*) і **недо-** (*недокраїна, недоімперія, недоімперець*), трапляється поодиноким використанням префіксів **від-** (*відхаймарсити*), **на-** (*наволонтерити*), **про-** (*про-рашистський*). Конфіксальний спосіб представлено словами *задвохсотити, затрьохсотити* (префікс **за-** й суфікс **-и-**), *відкобзонити, відбандерити* (конфікс **від-** + **-и-**), *задуп'є* (**за-** + **-й-**). Постфікс **-ся** виступає основним способом словотворення лише в неологізмах *хаотизуватися, задвохсотитися*. Безафіксний спосіб зараз не надто актуальний, ним утворено лише слово *раха*, похідне від *раша*. Неологізми на позначення ворога, його дій можуть бути лайливими або насмішкуватими словами, творенням таких назв народ намагається подолати свої негативні почуття, вербалізуючи їх. Представники ЗСУ, захисники, навпаки, героїзуються; номени мають позитивну конотацію.

Ключові слова: неологізм, способи словотворення, афікс, суфікс, префікс, інтернет-дискурс.

The article is devoted to the study of new nomens that appeared in 2022–2023 and relate to military topics. The material is neologisms recorded in the Internet discourse, which includes elements of written and spoken language, and is also focused on extra-linguistic factors and actual realities of life. That is why new works are now appearing mainly on military topics. Unfortunately, the overall level of education of Internet users is insufficient, which is why the so-called vulgarization of language is taking place, and rude words and swear words appear. A significant number of new words have negative connotations. The article analyzes neologisms formed by affixation. The largest group consists of lexemes formed

by adding the suffixes **-y-** (*bayractoryty / to bayraktarite, haymarsyty / to haimarsite, kadyryty / to kadyrite, makronyty / to macronite, kimyty / to keemite, prytoolyty / to prytoolite, etc.*), **-ets-** (*an azovets / an azovite, a bydstanovets (a bull-headed), a vagnerivets / a vagnerite*), **-ist-** (*rashist*), **-ant-** (*an uhyliant*), **-iuk-** (*Johnsoniuk*), **-yash-**, **-ush-** (*putyasha, pui-lusha*), **-k-** (*akhmetka, rashka*), **-sk-/tsk-** (*orbanivsky, moskalatskii, rashistskii*), **-n-** (*rusnya, moskalnia*), **-of-** (*moskalota, moskalnota*), **-ok-** (*putlerok*), etc., as well as by adding the suffixoid **-oid** (*putinoid, reptiloid, chucheloid*). Significantly fewer words are formed by the prefix method: the prefixes **za-** (*zabayractoryty, zaenloity, zadzhevelynty, zastingeryty*) and **under-** (*under-(underdeveloped country) land, under-empire, under-imperial*) predominate, and there is a single use of the prefixes **vid-** (*vidhimarsyty*), **na-** (*navolonteryty*), **pro-** (*prorashistskyi*). The inflected form is represented by the words *zadvokhsotyty, zatrokhsotyty* (prefix **za-** and suffix **-y-**), *vidtkobzonyty, vidbanderyty* (inflected form **vid-** + **-y-**), *zadupyte* (**za-** + **-y-**). The postfix **-sia** is the main way of word formation only in the neologisms *khaotyzyvatysia / chaoticize, zadvokhsotytyisia*. The suffix-free method is not very relevant nowadays; it is used only to form the word *rakha*, derived from *rasha*. Neologisms for the enemy and its actions can be swear words or mocking words, so people try to overcome their negative feelings by verbalizing them. Representatives of the Armed Forces, defenders, on the contrary, are heroized; the nouns have a positive connotation.

Key words: neologism, word formation methods, affix, suffix, prefix, Internet discourse.

Постановка проблеми. Після тривалого панівного впливу на колективну свідомість людей засо-

бів масової інформації, що являли собою різноманітні жанри публіцистичного стилю, протягом останнього десятиліття все більшої ваги набирає спілкування у всесвітній мережі. Інтернет-дискурс має свої особливості, до його творення може долучитися кожен. Мережеве спілкування за формою письмове, але за змістом – усне, оскільки має такі риси, як емоційність, невимушеність, неформальний характер, наявність розмовних, сленгових слів тощо. Наомі С. Берон називає його лінгвістичним кентавром з ознаками традиційного писемного й усного мовлення, яке врешті-решт виявляється чимось більшим, ніж їх поєднання [10, с. 23]. Д. Крістал визначає мережеве мовлення за формулою: усне мовлення + писемне мовлення + електронно-опосередковані особливості, – й розглядає його не як гібрид, а як новий вид мовлення [11, с. 47–48].

Мова інтернет-дискурсу є поєднанням різностильових елементів, вона включає розмовні слова й звороти, елементи мовної гри, фразеологізми різних структурних типів, допускає використання слів у складі описових визначень, застосування конотативних слів і словосполучень, що побічно відображають оцінку описуваного явища [1, с. 123].

Будь-який дискурс відрізняється від звичайного тексту наявністю екстралінгвістичних компонентів. У найзагальніших формулюваннях дискурс можна охарактеризувати як смислове поле зі сконструйованою в ньому семіотичною реальністю, в якій з урахуванням позамовних чинників (ситуативного контексту, фонових знань, соціально-особистісних характеристик співрозмовників) за допомогою певних лінгвокогнітивних механізмів мовними особистостями (учасниками дискурсу) інтерпретуються ті чи інші фрагменти навколишньої дійсності [1, с. 121–122].

Отже, комунікативна ситуація залишає суттєвий відбиток на мові інтернет-дискурсу. У часи

війни в Україні основною, найбільше обговорюваною у всесвітній мережі проблемою є зіткнення з окупантами, перемоги й поразки на фронті, тому актуалізується лексика тематичної групи «війна». У лексиконі цивільних з'являються назви зброї, військової техніки, топоніми, що стосуються місць бойових дій, професіоналізми військових тощо, але ключове місце посідають номінації ворога. Народ прагне вихлюпнути своє обурення, злість, ненависть до загарбників і створює численні неологізми на позначення ворога. Інтернет-дискурс не висуває чітких еталонів до лексики, тому з'являються новотвори не просто з негативною конотацією, але й лайливі, грубі слова. Іноді топоніми й антропоніми, що називають країну-агресора та її керівників, пишуть з малої букви на знак зневаги. Зміни в написанні слів без зміни вимови в лінгвістичній науці пропонується називати орфографічними новаціями, а нові номени, утворені таким способом, – неографізмами [4, с. 34]. Ми в статті дотримуватимемося оригінального авторського написання з інтернет-дискурсу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми словотвору неологізмів української мови досліджували такі вчені, як Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П., Стишов О. А., Тараненко О. О., Клименко Н. Ф., Колоїз Ж. В. та інші. Проте досі немає єдиної загальноприйнятої класифікації всіх способів словотвору. Найчастіше обговорюються й аналізуються морфемні способи, до яких належать суфіксальний, префіксальний, суфіксально-префіксальний, осново- й словоскладання. Іноді додають аббревіацію, телескопію, конверсію [6], однак існують певні розбіжності в термінології.

За лексико-граматичним характером твірної бази й словотворчих засобів можна виокремити морфологічні, морфолого-синтаксичний, лексико-синтаксичний, лексико-семантичний способи творення слів [5, с. 11]. Морфологічні способи

включають:

1) *афіксацію*, що має чисті (використання якогось одного зі словотворчих засобів – префікса, суфікса, постфікса, флексії) й змішані (грунтовані на використанні кількох словотворчих засобів – префікса й суфікса; префікса й постфікса; суфікса й постфікса; префікса, суфікса й постфікса тощо) способи творення [5, с. 11–12];

2) *осново- й словоскладання*; слова, утворені складанням основ за допомогою інтерфіксів – сполучних голосних, іноді називають композиціями [5, с. 48], а лексеми, у семантиці яких наявна оцінка, відтінок модальності, емотивний елемент, подекуди нарікають юкстапозитами;

3) *аббревіацію*: а) буквену; б) звукову, за якої аббревіатура вимовляється як слово, може мати категорію роду, числа й відмінка, іноді такі скорочення називають акронімами; в) часткову – усікається лише перше слово; г) почастинну – усікаються всі слова;

4) *усічення* – слово усікається без збереження морфемної структури;

5) *телескопію* – особливий тип компресивного словоскладання шляхом поєднання двох слів, що перебувають у сурядному зв'язку початкової частини першого слова й кінцевої другого [8, с. 721];

6) *редеривацію* – зворотний словотвір, за якого не додається формант, а навпаки, видаляється, наприклад, афікс.

Іноді запозичення теж вважають шляхом творення неологізмів [2, с. 69]. У зв'язку з пришвидшеними темпами засвоєння чужомовних слів, вони протягом нетривалого часу починають розбудовувати свої словотвірні гнізда, з'єднуючись з українськими афіксами. На сучасному етапі трапляються випадки поєднання питомих коренів з іншомовними афіксами й навпаки, такі новотвори Є. Карпіловська називає гібридними словами [4, с. 4].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження словотвірних особливостей неологізмів, тематично пов'язаних з війною, зафіксованих в інтернет-дискурсі протягом 2022–2023 років. Об'єктом дослідження виступають новотвори в кількості понад 200 одиниць, виявлені шляхом суцільної вибірки. Предмет дослідження – особливості морфемних способів творення неолексем, а саме, різних видів афіксації. Актуальність зумовлена появою значного масиву незвичних новотворів, відсутністю їх комплексного дослідження.

Виклад основного матеріалу. Морфемними способами утворено 54,5% неолексем: за допомо-

гою афіксації – 28,5%, осново- й словоскладанням – 19%, на різні види аббревіації й усічення припадає 7%. Незначна кількість неологізмів є непохідними словами, це запозичення з різних мов наших союзників: *байрактар*, *джавелін*, *хаймарс* (*і хімарс*), *стінгер*, *дрон* тощо. Усе це назви військової техніки, яку нам надавали для боротьби з загарбниками. Байрактар – від. тур. *Bayraktar* – прізвище інженера-конструктора, слово походить від перського *بادقربی* і буквально означає «прапорonosець». Джавелін – від англ. *Javelin*, буквальный переклад – «дротик». Хаймарс – англійська аббревіатура HIMARS, що розшифровується *High Mobility Artillery Rocket System*, «високомобільна артилерійська ракетна система». Стінгер – від англ. *Stinger* «жало».

Переважаюча частина виявлених нами нових слів утворена узуальними морфемними способами, серед яких традиційно переважає суфіксація [2, с. 70; 3, с. 56; 4, с. 4] – 19,5% слів. Актуальними стали 17 суфіксів і один суфіксоїд, але вони мають різну частоту використання. Найпродуктивнішим виявився дієслівний суфікс *-и-*, за допомогою якого створено 16 номенів; суфікс додавався до назв іноземної військової техніки й позначав користування нею: *байрактарити*, *енлоїти*, *джавелініти*, *стінгерити*, *хаймарсити*. На початку XXI ст. цей суфікс брав участь у творенні дієслів переважно сленгового характеру зі значенням постійної дії, стану чи процесу [9, с. 72]. Позитивна конотація залежить від того, хто використовує відповідну зброю; якщо представники ЗСУ – неологізми мають значення «нищити ворога». У чотирьох з п'яти випадків під час додавання до антропонімів суфікс *-и-* має значення мовленнєвої діяльності: *кіміти* – не втрачати оптимізму, *кадірити* – видавати бажане за дійсне, *макронити* – вдавати стурбованість, але нічого не робити для вирішення ситуації, *шольціти* – не виконувати своїх обіцянок. Відантропонімний номен *притуліти* означає «жертвувати на армію», утворений від прізвища волонтера Сергія Притули, що заснував благодійний фонд. Відоме від початку війни відтопонімне дієслово *чорнобаїти* утворене від назви села Чорнобаївка через усічення мотивувальної основи й суфіксацію, означає «наступати на ті самі граблі». Згаданий суфікс мають ще слова *волонтерити* (працювати волонтером), *донатити* (від англ. *donate* – жертвувати), *україніти* (давати жорстку відсіч на невиправдані дії; слово навіть увійшло до словника англійського сленгу *Urban Dictionary*).

В українській мові є кілька поширених суфіксів на позначення особи; актуальними виявилися

-ець- (*азовець, бидлостанівець, вагнерівець*), **-ист-** (*рашист*), **-ант-** (*ухілянт*). Названі суфікси не несуть додаткової експресивної конотації, оцінка криється в коренях: ми пишаємося бійцями полку «Азов», але зневажаємо чоловіків, що ухиляються від служби, обурюємося прихильниками загарбницької політики Росії. Неологізм *рашист* має дві теорії походження: 1) транслітерована англійська назва країни Раша плюс суфікс; 2) субституція – заміна першого складу слова *фашист*. Обидві теорії є достатньо мотивованими. Непродуктивний зараз суфікс **-юк-** на позначення людини, за допомогою якого творилися українські відпатронімі чоловічі назви осіб – прізвища, фіксується в слові *Джонсонюк* – похідному від прізвища експрем'єра Великобританії Бориса Джонсона. За допомогу Україні в перші дні війни, за підтримку, розуміння народ «українізував» англійське прізвище, виражаючи симпатію до носія.

З суфіксоїдом **-оїд-**, що має значення «несправжній», утворено номен *путіноїд* – прихильник Путіна, який не може зрівнятися зі своїм кумиром, *рептилоїд* – росіянин, що підтримує свого диктатора, неологізм містить натяк на розумові здібності, і *чучелоїд* – про Д. Медведєва. Аналогічне значення «несправжній» має меліоративний суфікс **-ок-** за умови його додавання до прізвища голови держави: *путлерок* – так названо прихильника диктатора РФ – Орбана. Непродуктивні зменшувальні російські суфікси **-яш-**, **-уш-** у номенах *путяша, пуйлуша* свідчать про невелику вартість, силу, можливості ворога (детальніше описано в нашій попередній статті [7, с. 104]); таке сприйняття здавна допомагало українським захисникам у боротьбі. Меліоративний суфікс **-к-**, що додається до онімів – прізвищ, назв країн – свідчить про відсутність поваги, приниження: *ахметка* – відбулось усічення російського прізвищного суфікса **-ов-** від мотиваційної основи Ахметов; *рашка* – англійська транслітерована основа й суфіксація.

Прикметникові суфікси **-ськ-/цьк-** зафіксовано в новотворах *орбанівський, москаляцький, рашистський*. Відантропонімічний прикметник *орбанівський* утворено з нарощенням мотиваційної основи формантом **-ів-** (хоча можна й без нього утворити слово *орбанський*) й означає «той, що стосується політики Орбана». Номен *москаляцький* походить від іменника *москаляка*, що раніше використовувався в розмовному стилі як груба, лайлива назва тих наших сусідів, які ненавиділи все українське.

Полісемантичний суфікс **-н-** в лексемах *русня, москальня* має значення збірності

з відтінком зневажливості (детальніше описано в нашій попередній статті [7, с. 106]), як і суфікс **-ом(а)** – *москалота, москальнота*. В останньому слові спостерігається семантична надлишковість словотвірних формантів: обидва суфікси **-н-** й **-ом(а)** вказують на збірність, тож, один зайвий. Трапляються поодинокі випадки використання суфіксів **-ува-**, **-ій-**, **-ит-**, **-ацій-**: *шойгувати* – удавати, що все добре, *кацапія* – країна, де живуть кацапи, *московит* – назва особи, мешканця Московії, *юанізація* – посилення ролі китайської валюти на фоні українсько-російської війни. Абстрактний суфікс **-изм-** маємо в поширеному неологізмі *рашизм*, який, на думку фахівців, може увійти до словників, позначаючи загарбницьку політику РФ проти України. Збільшення кількості абстрактних іменників є типовою рисою неотворення протягом останніх десятиліть і свідчить про інтелектуалізацію мови [4, с. 4].

Префіксальним способом утворено лише 5,5% неологізмів. Найпродуктивнішим виявився префікс **за-** з вказівкою на доконану дію: *забайрактарити, заенлоїти, заджевелінити, застінгерити*. Подібне значення спостерігається в префікса **з-** у неологізмі *зукраїнити*. Номен має цікаву історію: він з'явився в онлайн-словнику англійського сленгу Urban Dictionary в написанні *Ukrained* і позначав ганебне приниження Росії після її вторгнення на українську територію в 2022 році, згодом був перекладений шляхом калькування. Префікс **від-** може вказувати на повторювану доконану дію з позитивним результатом – *відхаймарсити*. Аналогічне значення має префікс **на-** у слові *наволонтерити*, але тут ще приєднується компонент «зробити неможливе». Префікс **про-** вказує на прихильність до чогось, наприклад, політики рашистів – *прорашистський*. Протягом останніх 30 років значно зросла продуктивність префікса **недо-** [4, с. 163], що додається до абстрактних іменників і вказує на неповний вияв ознаки. Неологізмами *недокраїна, недоімперія* названо Росію на чолі з її диктатором-президентом, далеким від шанування загальнолюдських цінностей, а його самого іменовано *недоімперцем*, оскільки він все ж таки не має такої абсолютної влади, як офіційний імператор.

Конфіксальним способом твориться традиційно небагато слів, серед зафіксованих нами неологізмів таких лише 2,5%. Два неологізми *задвохсотити* і *затрєохсотити* – це похідні від складних порядкових числівників *двохсотий* і *трєохсотий*, які можна вважати евфемізмами слів «убитий», «поранений». Префікс **за-** й суфікс **-и-** вказують на результат дії. Номен

мають позитивну конотацію, якщо йдеться про знищення ворога; відносно своїх воїнів такі лексеми в інтернет-дискурсі не використовуються, оскільки криють легкий відтінок зневаги до об'єктів дії. Конфікс *від-* + *-и-* в неологізмах *відкобзонити* й *відбандерити* додається до антропонімів і вказує на інтенсивну чи повторювану завершену дію; слова є синонімами зі значенням «знищити, вбити», прив'язка до прізвища покійного співака Й. Кобзона асоційована з його підтримкою російської агресії, відвідуванням військових і смертю в переддень знищення ватажка ДНР О. Захарченка; а Степана Бандеру росіяни вважають своїм основним українським ворогом, тож, згадка про нього є натяком на українську національну особливість названої дії. Ще один неологізм, утворений конфіксальним способом, – *задуп'є*, додано префікс *за-* й суфікс *-й-*, вказує на Росію, мабуть, не так в географічному плані, як за рівнем життя на периферії цієї найбільшої країни.

Постфіксальним способом утворено лише 1% нових слів. Постфікс *-ся* вказує на дію, звернену на себе, наприклад, РФ буде *хаотизуватися*; а також на пасивну форму дієслова, за якої підмет не виконує дію, названу присудком. Таким є новотвір *задвохсотитися*: ворог загине від зброї захисників України, а не сам накладе на себе руки.

1. Білоус А. Щодо особливості риторичного аналізу інтернет-дискурсу. *Evropský filozofický a historický diskurz (European philosophical and historical discourse)*. 2017. Volume 3. Issue 1. С. 120–127. URL: https://ephd.cz/wp-content/uploads/2017/ephd_2017_3_1/19.pdf

2. Кабиш О.О. Словотвірні та семантичні неологізми в сучасній українській мові. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 8. Філологічні науки (мовознавство)*. 2013. Вип. 5. С. 69–76.

3. Кирилюк О. Л. Способи творення українських неологізмів (на прикладі інтернет-ресурсу «Словотвір»). *Наукові записки ЦДПУ. Серія: Філологічні науки*. Кропивницький: Авангард, 2017. Вип. 151. С. 53–59.

4. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л.П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: монографія. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бурого, 2008. 336 с.

5. Колоїз Ж.В. Неузале словотворення: монографія. Кривий Ріг: НПП Астерікс, 2015. 156 с.

6. Полюжин М. М. Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення: монографія. Ужгород: Закарпаття, 1999. 240 с.

7. Рогальська-Якубова І., Чепелюк Н. Воєнні неологізми на позначення ворога в інтернет-дискурсі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 59. Том 3. С. 101–107.

8. Селіванова О. О. Лінвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.

9. Сменова Л. Словотвірні та семантичні неологізми в дієслівній лексиці української мови початку XXI століття. *Рідне слово в етнокультурному вимірі*. Дрогобич: Посвіт, 2018. С. 69–78.

10. Baron N. S. Language of the Internet. URL: <http://www.american.edu/cas/lfs/faculty-docs/upload/N-BaronLanguage-Internet.pdf>

11. Crystal D. Language and the Internet. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. 272 p.

Безафіксний спосіб зараз не є актуальним, ним утворено лише слово *раха*, що виступає похідним від *раша*, спостерігається чергування приголосних *x//ш* в основі, але в запозиченнях чергування за зразком першої палаталізації традиційно не відбувається. Можливо, тут маємо результат контамінації номенів *раша* + *ряха* = *раха*. У будь-якому випадку наявна конотація згрубілості.

Висновки. Засоби масової інформації швидко реагують на події в країні, а ще швидше нова інформація поширюється в мережі. Кожна особа може стати дописувачем інтернету, тому в мережевому дискурсі ми бачимо значну кількість емоційно-експресивних, подекуди грубих новотворів на позначення явищ війни. Більше чверті неологізмів тематичної групи «війна» утворено афіксацією, традиційно переважає суфіксальний спосіб. Афікси рідко несуть негативну конотацію, в основному вона характерна для коренів або експлікується через спосіб поєднання морфем. Переважно негативно сприймаються відантропонімні новотвори.

У перспективі можна проаналізувати неологізми, утворені основокладанням, аббревіацією та неморфемними способами словотвору, з'ясувати, які нові номени суперечать сучасним нормам творення слів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- Білоус А. Щодо особливості риторичного аналізу інтернет-дискурсу. *Evropský filozofický a historický diskurz (European philosophical and historical discourse)*. 2017. Volume 3. Issue 1. С. 120–127. URL: https://ephd.cz/wp-content/uploads/2017/ephd_2017_3_1/19.pdf
- Кабиш О.О. Словотвірні та семантичні неологізми в сучасній українській мові. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 8. Філологічні науки (мовознавство)*. 2013. Вип. 5. С. 69–76.
- Кирилюк О. Л. Способи творення українських неологізмів (на прикладі інтернет-ресурсу «Словотвір»). *Наукові записки ЦДПУ. Серія: Філологічні науки*. Кропивницький: Авангард, 2017. Вип. 151. С. 53–59.
- Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л.П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: монографія. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бурого, 2008. 336 с.
- Колоїз Ж.В. Неузале словотворення: монографія. Кривий Ріг: НПП Астерікс, 2015. 156 с.
- Полюжин М. М. Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення: монографія. Ужгород: Закарпаття, 1999. 240 с.
- Рогальська-Якубова І., Чепелюк Н. Воєнні неологізми на позначення ворога в інтернет-дискурсі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 59. Том 3. С. 101–107.
- Селіванова О. О. Лінвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.
- Сменова Л. Словотвірні та семантичні неологізми в дієслівній лексиці української мови початку XXI століття. *Рідне слово в етнокультурному вимірі*. Дрогобич: Посвіт, 2018. С. 69–78.
- Baron N. S. Language of the Internet. URL: <http://www.american.edu/cas/lfs/faculty-docs/upload/N-BaronLanguage-Internet.pdf>
- Crystal D. Language and the Internet. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. 272 p.